

Revalidatie na een beenamputatie en aangeboren afwijkingen been

Adelante is expert op het gebied van revalidatie na beenamputatie, voor kind en volwassene, op alle amputatieniveaus. Wij streven naar efficiënte, eenduidige en transparante ketenzorg voor de amputatiepatiënt in Limburg. Hierbij maken we gebruik van de nieuwste ontwikkelingen en innovaties.

Adelante factbook september 2023

Incidentie en prevalentie

Incidentie

In Nederland vinden jaarlijks ca. 3.300 beenamputaties plaats, exclusief de teenamputaties. Dit is een incidentie van 18.5-19 per 100.000 in Nederland. Tachtig procent van de patiënten is ouder dan 65 jaar en ongeveer 95% is geamputeerd ten gevolge van vaatlijden en/of diabetes mellitus. Uit onderzoek blijkt dat de helft van de 3.300 nieuwe amputatiepatiënten een prothese krijgt.

Bron: behandelkader beenamputatie.

Prevalentie

Hierover zijn geen duidelijke gegevens bekend, geschat aantal van 15.000 beengeamputeerde mensen in Nederland.

Bron: boek revalidatie na een beenamputatie.

Beschrijving van de doelgroep

Adelante biedt klinische revalidatie op locatie Hoensbroek, poliklinische revalidatie op alle revalidatielocaties en spreekuren samen met de orthopedisch instrumentmaker en orthopedisch schoenmaker. In het ziekenhuis wordt de revalidatiearts zo vroeg mogelijk bij een eventuele amputatie betrokken. Binnen de keten proberen we medisch specialistische revalidatie zo dicht mogelijk bij huis te realiseren.

Optimaal behandelen van cliënten met een beenamputatie vraagt om specifieke revalidatiegeneeskundige kennis en ervaring. Ruim 1.500 nieuwe amputatiepatiënten krijgen per jaar in Nederland een prothese. Binnen het behandelkader beenamputatie van de Nederlandse Vereniging van Revalidatieartsen (VRA) zijn 3 verschillende behandel niveaus beschreven. Adelante voldoet aan alle niveaus. In de ziekenhuizen aan WAP-klasse 1 en (deels) 2, in het revalidatiecentrum aan WAP-klasse 1-2-3. Daarnaast kunnen specifieke problemen voorkomen waarvoor expertise nodig is. Dit kan zijn:

- Osseointegratie (prothese die met een pen vast zit in het bot) > locatie Hoensbroek.
- Sportgerelateerde vragen > locatie Hoensbroek.
- Amputatie bij CRPS (Complex Regionaal Pijn Syndroom) > locatie Hoensbroek en Venlo.
- Omkeerplastiek met prothese > locatie Hoens-

broek en Valkenburg.

- Complexe congenitale afwijking met prothesevoorziening > locatie Hoensbroek en Valkenburg. Diabetische voetproblemen met partiële voetamputatie > locatie Maastricht en Venlo.

Speerpunten voor de komende vijf jaar

- Adequate samenwerking in de keten.
- Goede samenwerking en het uitdragen van onze expertisefunctie binnen de GRZ.
 - RDB aansluitend aan klinische opname GRZ verder door ontwikkelen.
- Goede afstemming met vaatchirurgie, traumatologie, orthopedie en internisten in de ziekenhuizen.
- Gangbeeldanalyse meer integreren in het prothesetraject.
- Gebruik maken van de nieuwste ontwikkelingen en nieuwe protheseonderdelen.
- Vullen en gebruik maken van het oefenportaal.

Innovatie en/of onderzoek

- Hoensbroek: Nabehandeling van osseointegratie continueren en TMR ('Targeted Muscle Reinervation') verder ontwikkelen.
- Hoensbroek: ZonMW onderzoek doelmatige zorg van beenprothese, geïnitieerd door UMCG.
- Behandel mogelijkheden fantoompijnklachten.
- Venlo/Maastricht: orthopedisch instrumentmaker kan in eigen setting zelf maatwerk liners maken.
- Venlo: evaluatie "post-operatieve oedeembestrijding na amputatie onderste extremiteit" middels ORD.
- Maastricht: Onderzoek naar 'outcome' van cohorten diabetische voet behandelingen. Maastricht: Landelijk verzamelen en publiceren gegevens van de Werkgroep Amputatie en Prothesiologie (WAP) van de VRA.

eHealth

- Telerevalidatie.
- Beeldcontact.
- App "Beenamputatie en prothese".
- Adelante oefenportaal.

Marktaandeel en kernverzorgingsgebied

Adelante ziet cliënten met een beenamputatie vanuit heel Limburg. Cliënten met een nieuwe beenamputatie worden meestal naar ons verwezen door vaatchirurgen, traumatologen, orthopedisch chirurgen en internisten vanuit de ziekenhuizen. Bij langer bestaande problemen met de amputatiestomp of prothese zijn de chirurgen en huisartsen de doorverwijzers. Bij zeer specifieke problemen of behandelingen kunnen collega revalidatieartsen van binnen of buiten de regio de doorverwijzer zijn. Revalidatieartsen zijn consulent bij prothesetrajecten in de Geriatrische Revalidatiezorg (GRZ). Na het afsluiten van het prothesetraject in het verpleeghuis vindt verdere poliklinische nazorg plaats door de revalidatiearts op de gecombineerde spreekuren met de orthopedisch instrumentmaker.

Belangrijkste verwijzers

- Academische ziekenhuizen: regelmatig.
- Algemene ziekenhuizen: regelmatig.
- Huisartsen: regelmatig.
- Overige: artsen van andere revalidatiecentra en geriatrische zorg.

Behandelprogramma's en zorgpaden

Algemeen

- Richtlijn amputatie en prothesiologie onderste extremiteit (2020).
- VRA behandelkader beenamputatie (2019)
- Kwaliteitsstandaard Prothesezorg (2020).
- Na klinische/poliklinische revalidatie worden patiënten voor de nazorg opgevolgd op een gecombineerd spreekuur met revalidatiearts, orthopedisch instrumentmaker en wel/niet fysiotherapeut.

Hoensbroek

- Behandelprotocol stompzwachtelen.

Maastricht

- Behandelprotocollen voor patiënten met bovenbeen, onderbeen amputatie en ORD-plus instructie zwachtelen voor verpleging.
- Protocol over orthesen en schoenen binnen het diabetisch voetenteam.

Venlo

- RTA (Regionale Transmurale Afspraken) regio / Noord-Limburg, t.b.v. afspraken tussen huisartsen, ziekenhuis (vaatchirurgen), MSR en GRZ.

Transparantie

PPP-formulier, SIGAM-WAP, AMP(no)PRO, K-levels, TUG, 2-6 min wandeltest, 10 meter looptest, Berg-Balans Scale, Four Square Step Test, ADAPT-test.

Onderwijs en opleiding

- Onderwijs aan co-assistenten, semi-artsen (studenten in hun laatste jaar).
- Revalidatieartsen in opleiding.
- Regulier onderwijs aan vaatchirurgen en arts-assistenten Heelkunde MUMC, Viecuri.
- Onderwijs specialisten ouderengeneeskunde (o.a. Cicero).
- Fysiotherapie-bijeenkomsten voor fysiotherapeuten die met amputatiepatiënten werken in de keten: VieCuri klinisch, MSR, GRZ.

- Onderwijs stompproblemen, sportartsen NOC*NSF.
- Patiëntenvoorlichtingsavond in samenwerking met patiëntenvereniging "Korter maar Krachtig".
- Fontys Hogeschool Eindhoven, opleiding orthopedisch technoloog, gastdocent en externe examinator.
- Fontys Hogeschool Heerlen, opleiding fysiotherapie en ergotherapie.

Publicaties laatste vijf jaar

Boeken

- Esther Meijers, Anke Verlouw - "Hoofdstuk "Hoe blijf je blessures de baas" uit "Hoe blijf je fit met een beenprothese" Linda Valent, Rienk Dekker, Han Houdijk, Publicatie 2020.
- Klaas Postema, Karl-Heinz Schott, Dennis Janisse, Gerardus M. Rommers (ed) - Pedorthic Footwear; Assessment and treatment". - 2018, Stichting Berjalan.

(Wetenschappelijke) tijdschriften

- Telgenkamp I, Seelen HAM, Verbunt J, Verlouw JWE, Hemmen B - 'The functional added value of a prosthesis with a microprocessor-controlled knee joint for geriatric amputees. A randomized cross-over pilot study' -. - 2019 submitted for publication.
- de Laat FA, Dijkstra PU, Rommers GM, Geertzen JHB, Roorda LD - 'Prevalence of comorbidity and its association with demographic and clinical characteristics in persons wearing a prosthesis after a lower-limb amputation' - J Rehabil Med. 2018 Jul 17;50(7):629-635.
- Telgenkamp I, Seelen HAM, Hemmen B - 'Interim report Kenevo: a pilot studie' - Hoensbroek. 2017.
- van Meulenbroek T, Huijnen IP, Meys GH, Rommers GM - 'Analysing gait in the GP's consulting room'- Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde. 2017;161:D237. Review.
- de Laat FA, Dijkstra PU, Rommers GM, Geertzen JH, Roorda LD.J - 'Perceived independence and limitations in rising and sitting down after rehabilitation for a lower-limb amputation' - Rehabil Med. 2014 Sep;46(8):824-7.
- Simmelink EK, Rommers GM, Gardeniers JW, Zijlstra H - 'Prosthetic fitting in a patient with a transtibial amputation due to a congenital vascular malformation of the right leg' - Prosthet Orthot Int. 2014 Apr;38(2):167-70.

Overige publicaties

- J.W.E. Verlouw, H.E. Kneepkens - 'Factsheet NOC*NSF Team NL: preventie stompproblematiek'- 2019.
- 'Themanummer Nederlands Tijdschrift Revalidatiegeneeskunde (NTR) over beenamputaties' - december 2019. "De perfecte maten tussen mens en techniek."

Medisch programmaleider

Drs. J.W.E. (Anke) Verlouw,
revalidatiearts